

**Waardigheid en trots
voor de toekomst**

Samen werken aan
toekomstbestendige
verpleegzorg.

3e Voortgangsrapportage Waardigheid en trots voor de toekomst

Periode
1 maart 2024 tot
1 november 2024

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Inhoudsopgave

Algemeen

De afgelopen periode in beeld	3
Aanleiding en achtergrond	4
Programma-aanpak	5
Vragen uit het veld	6
Onderzoeken	7

Inspireren

Thema's	8
Kennisdossiers	9
Online kennis verspreiden	12
Bijeenkomsten en webinars	13
Leergangen	15
Congres	17

Samen leren

Lerende netwerken	19
LeerDoeDeeltrajecten	20

Ondersteunen

Maatwerkondersteuning	21
-----------------------	----

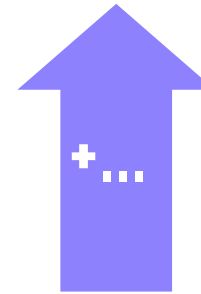
Beschouwing en vooruitblik

Beschouwing	23
Vooruitblik	24

De afgelopen periode in beeld

Op alle onderdelen van het programma is in de afgelopen periode (maart '24 - oktober '24) een vooruitgang te zien ten opzichte van de rapportage van 1 maart 2024. De voortgang uit de afgelopen periode wordt in deze rapportage weergegeven met de paarse pijlen, zoals deze hiernaast.

Samen leren

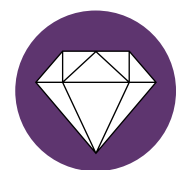

3 nieuwe lerende netwerken

2 opgestarte LeerDoeDeeltrajecten

Kennisproducten

60 nieuwe kennisproducten en goede voorbeelden

Maatwerkondersteuning

21 nieuwe trajecten

Onderzoeken

1 onderzoek afgerond
1 onderzoek opgestart

Vragen uit het veld

77 nieuwe vragen uit het veld

Bijeenkomsten

95 bijeenkomsten

1 congres met
1305 bezoekers

25 leergangmodules gegeven

Bereik

874.278 views

310.462 website weergaven

72.365 views

31 nieuwsbrieven

45.829 views

MRT
2024

OKT
2024

Aanleiding en achtergrond programma

WOZO

Vergrijzing, toename van complexere zorgvragen en het groeiend personeelstekort vragen om een andere organisatie van zorg en ondersteuning. De overheid heeft in het programma WOZO (Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen) actielijnen beschreven om de gewenste beweging richting de toekomst te realiseren. In actielijn 3, passende Wlz-zorg, ondersteunt het programma *Waardigheid en trots voor de toekomst* zorgaanbieders in de langdurige zorg bij deze transitie.

Waardigheid en trots voor de toekomst

Vanuit het programma *Waardigheid en trots voor de toekomst* (gestart in maart 2023) delen we kennis en goede voorbeelden, stimuleren we samen leren binnen of tussen organisaties en ondersteunen we organisaties te bij het toepassen van deze kennis door middel van maatwerkondersteuning. Zo maken we leren en veranderen onderdeel van de dagelijkse routine, waarmee we de verpleegzorg toekomstbewust, toekomstbestendig en toekomstbehendig maken.

www.waardigheidentrots.nl

Programma-aanpak

Door het delen van kennis en goede voorbeelden zetten we de beweging in naar toekomstbestendige zorg aan de hand van de volgende stappen:

Kennis toegankelijk maken

Om goed aan te sluiten bij de vragen en behoeften die in de praktijk leven, halen we vragen op uit de praktijk. Er wordt binnen het programma kennis verzameld die antwoord geeft op deze vragen, onder andere met onderzoek. Deze kennis wordt tot een toegankelijk en toepasbaar kennisproduct gemaakt.

Verspreiden van kennis

Daarnaast richt het programma zich op het verspreiden van kennis. Dit gebeurt via de website, nieuwsbrieven en social media.

Maar ook via verschillende bijeenkomsten, zoals webinars en congressen. Verder wordt het samen leren in de sector gestimuleerd door het faciliteren en organiseren van lerende netwerken en leergangen. Er zijn medewerkers van ten minste **423** organisaties bereikt met de bijeenkomsten, leergangen en lerende netwerken.

Toepassen van kennis

Tot slot wordt de bestaande kennis toegepast in ondersteuningstrajecten. Dit kan in groepsverband via LeerDoeDeeltrajecten of één-op-één waarbij organisaties door coaches op maat worden ondersteund bij het toepassen van kennis en werkwijzen die bijdragen aan toekomstbestendige verpleegzorg. Er zijn **119** unieke zorgorganisaties die ondersteund (gaan) worden via LeerDoeDeeltrajecten of maatwerktrajecten.

Sinds start:
zorgprofessionals van
423
organisaties
bereikt

Sinds start:
119
unieke
zorgorganisaties
ondersteund

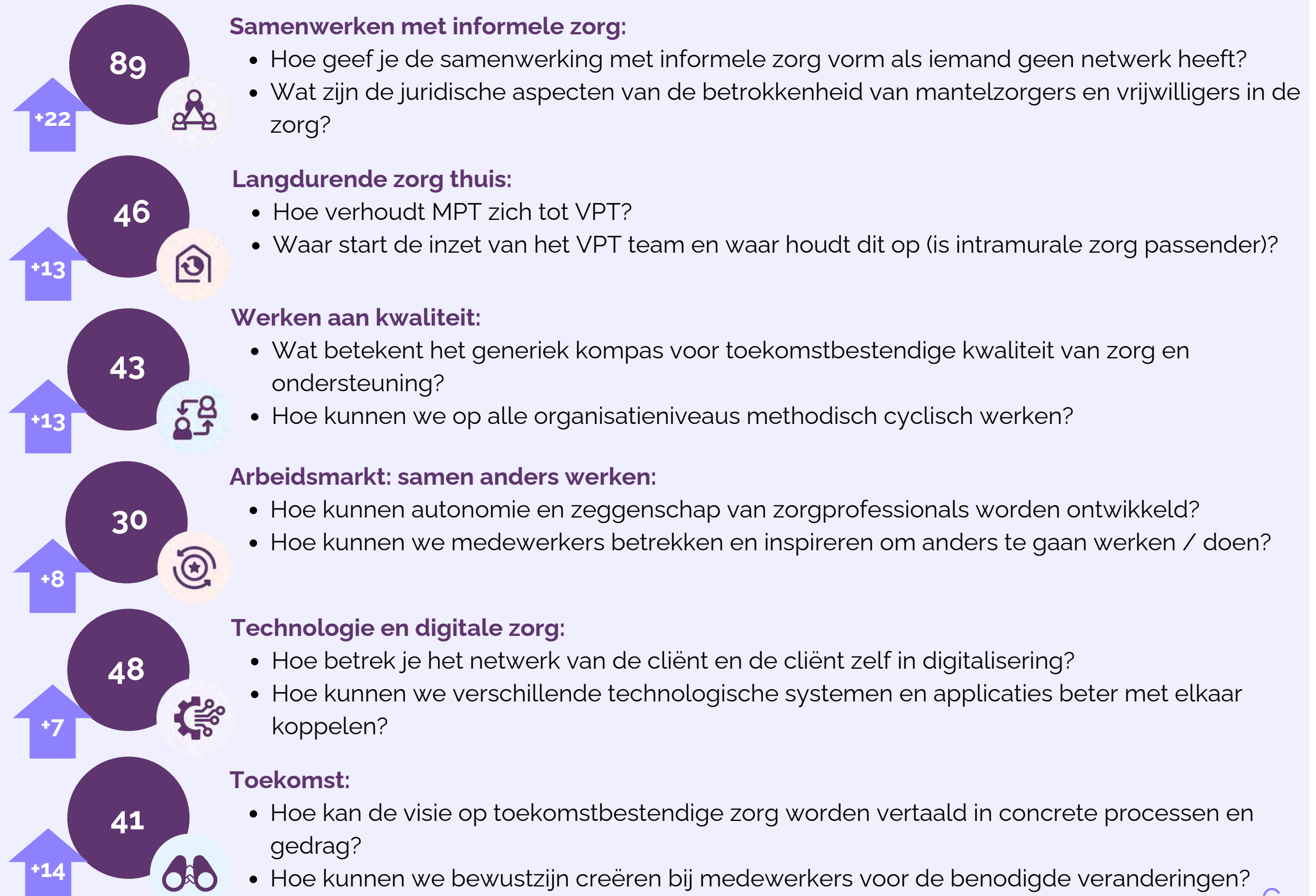

Vragen uit het veld

Vragen zijn opgehaald bij bezoekers van het congres Waardigheid en trots voor de toekomst, bij deelnemers aan bijeenkomsten, webinars, leergangen, via de website, via email/telefonisch of uit de quickscan. Deze vragen zijn beantwoord of er wordt kennis ontwikkeld om de vragen in de toekomst te kunnen beantwoorden. De afgelopen periode zijn 77 nieuwe vragen opgehaald.

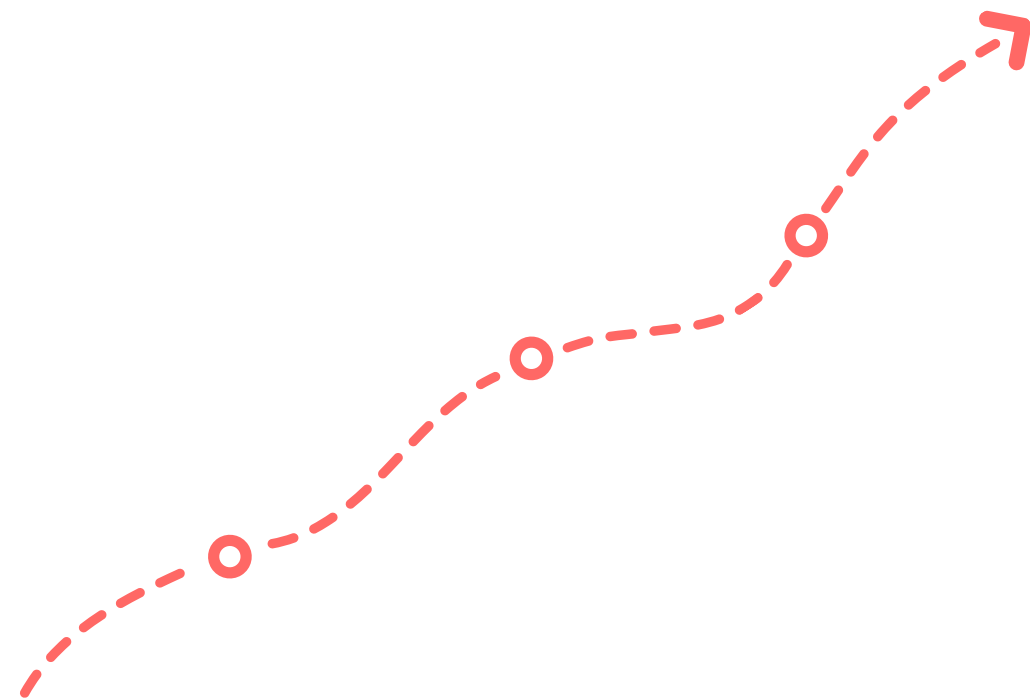

Aantal opgehaalde vragen per thema en voorbeeldvragen die de afgelopen periode aan W&tt gesteld zijn

Onderzoeken

Binnen Waardigheid en trots voor de toekomst worden diverse onderzoeken uitgevoerd om kennis te verzamelen en beter te begrijpen wat werkt in de sector en waarom. De afgelopen periode is er 1 onderzoek afgerond en 1 onderzoek opgestart. Momenteel lopen er nog 5 onderzoeken.

nieuw

Sinds start:
3
onderzoeken
afgerond

+1

Afgeronde onderzoeken

- Doorbraakmomenten' in verandertrajecten: wat maakte echt het verschil?
 - Doorbraakmomenten: krijg inzicht in succesvol veranderen
- Interviews over samen zorgen met naasten
 - Kennisproduct - Tool: 11 tips voor samen zorgen
- Narratief onderzoek naar lerende organisaties
 - Leren en ontwikkelen om te komen tot een toekomstbestendige organisatie: hoe ziet dat eruit?

nieuw

5
lopende
onderzoeken

+1

Lopende onderzoeken

- Doorontwikkeling gespreksinstrument 'participatiemeter' over samenwerking met informele zorgverleners
- Praktijkonderzoek naar het implementeren van kennis in verpleeghuisorganisaties
- Onderzoek naar impact van leergang 'Langdurende zorg thuis'
- Actieonderzoek 'Samen zorgen': verbeteren van de samenwerking tussen zorgmedewerkers, naasten en vrijwilligers
- Systematic review naar kenmerken van en factoren voor een 'lerende organisatie'

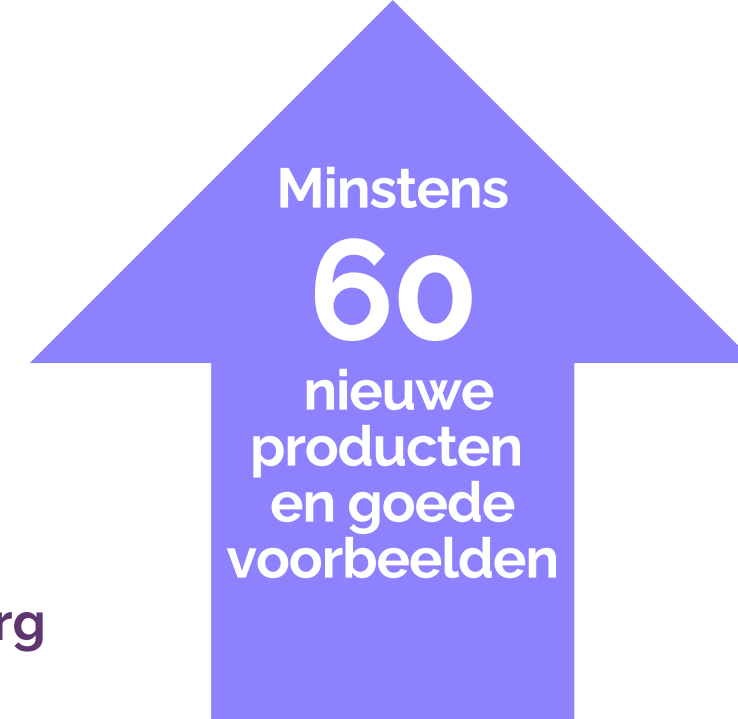
Thema's

Waardigheid en trots voor de toekomst biedt kennis en deelt goede voorbeelden over thema's die bijdragen aan toekomstbestendige verpleegzorg.

Per thema halen we kennis op en verzamelen we goede voorbeelden uit de praktijk. Deze zijn terug te vinden in de kennisdossiers / wegwijzers op de [website](#).

We bouwen bij het bundelen van deze kennis en producten voort op de kennis en producten die zijn ontwikkeld in het programma *Waardigheid en trots op locatie*. Daarnaast werken we samen een breed spectrum aan zorgorganisaties, met andere programma's van Vilans en met de systeemspelers zoals Actiz, Zorginstituut Nederland, Zorgverzekeraars Nederland, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, en vele anderen.

De volgende pagina's bieden een greep uit de ontwikkelde kennisproducten.

Kennisdossiers

Samenwerken met informele zorg

- Kennisdossier: Informele zorg

- nieuwe kennisproducten:
 - Grenzen verkennen
 - Goede cliëntvertegenwoordiging
 - Wegwijzer Samenwerken met informele zorg
 - Serious game 'Who cares?'
 - Ecogram sociale netwerk in kaart

en 6 nieuwe
praktijkvoorbeelden

- meest populaire pagina's
 1. Kaders informele zorg **(4.556 keer bezocht)**
 2. Het sociale netwerk in kaart met een ecogram **(3.964 keer bezocht)**
 3. Samenwerken met de eerste contactpersoon van een bewoner **(3.746 keer bezocht)**

Langdurende zorg thuis

- Kennisdossier: Langer thuis

- nieuwe kennisproducten:
 - Financieren van Wlz-behandeling thuis
 - Vijf tips voor samenwerken met naasten bij volledig pakket thuis
 - Handreiking - Digitale zorg en zorgdomotica
 - Handreiking Wlz-zorg thuis

en 8 nieuwe
praktijkvoorbeelden

- meest populaire pagina's
 1. Wegwijzer langdurende zorg thuis **(10.294 keer bezocht)**
 2. Financieren van Wlz-behandeling thuis **(3.565 keer bezocht)**
 3. Handreiking: 5 stappen voor het intakegesprek van VPT in de wijk **(3.280 keer bezocht)**

*In maart is het cookiebeleid van Vilans veranderd, hierdoor is het aantal paginaweergaven op de website die vermeld staan op de volgende pagina's een gemodelleerde benadering.

Kennisdossiers

Arbeidsmarkt

• Kennisdossier Arbeidsmarkt

- nieuwe praktijkvoorbeelden:
 - De nieuwe Nederlander als Zorgtalent voor de toekomst in de ouderenzorg
 - Maatwerkondersteuning biedt oplossingen voor problemen met bezetting en complexer wordende zorgvraag
 - Hoe benutten zorgprofessionals hun eigen veranderkracht?
 - Eigen regie op vitaliteit
- meest populaire pagina's
 1. Praatplaat: aantrekkelijk werkgeverschap (**826 keer bezocht**)
 2. Handreiking: Strategische personeelsplanning als middel voor continuïteit (**769 keer bezocht**)
 3. Langere diensten bij Zonnehuisgroep Amstelland maken werk in wijkverpleging aantrekkelijker (**637 keer bezocht**)

Technologie en digitale zorg

• Kennisdossier Zorgtechnologie

- nieuwe kennisproducten:
 - Financiering digitale zorg: op basis van prestaties of all-in tarief
 - Factsheet financiering zorgtechnologie
 - 5 manieren om mensen met dementie digitaal te ondersteunen
 - Toolkit leefpatroonmonitoring helpt bij implementatie
 - Informatieplaat eOverdracht
 - Stappenplan 'Hoe kom je tot een gedragen koers op innovatie?'
- meest populaire pagina's
 1. Leefcirkels vergroten bewegingsruimte bewoners met dementie (**1.824 keer bezocht**)
 2. Subsidie voor technologie in zorg en ondersteuning (**1.069 keer bezocht**)
 3. Raizer helpt cliënt na val veilig en ergonomisch overeind (**944 keer bezocht**)

en 10 nieuwe
praktijkvoorbeelden

*dit thema publiceert veel op de kennisbank digitale zorg en websites van samenwerkingspartners. Dit zijn geen W&tt websites, en zodoende niet meegenomen in het aantal weergaven

Kennisdossiers

Werken aan kwaliteit

- Kennisdossier: Methodisch werken

- nieuwe kennisproducten:
 - Generiek kompas vervangt kwaliteitskaders
 - Keuzehulp verhalend leren en verbeteren
 - Hoe helpen data om de zorg en de ondersteuning te verbeteren?

en 11 nieuwe
praktijkvoorbeelden

- meest populaire pagina's
 1. Methodisch werken **(5.474 keer bezocht)**
 2. Inspiratiebox: methodisch werken in de verpleeghuiszorg **(5.161 keer bezocht)**
 3. Methode Evidence Based Practise (EBP) **(4.796 keer bezocht)**

Toekomst

- Kennisdossier Toekomstbestendige zorg

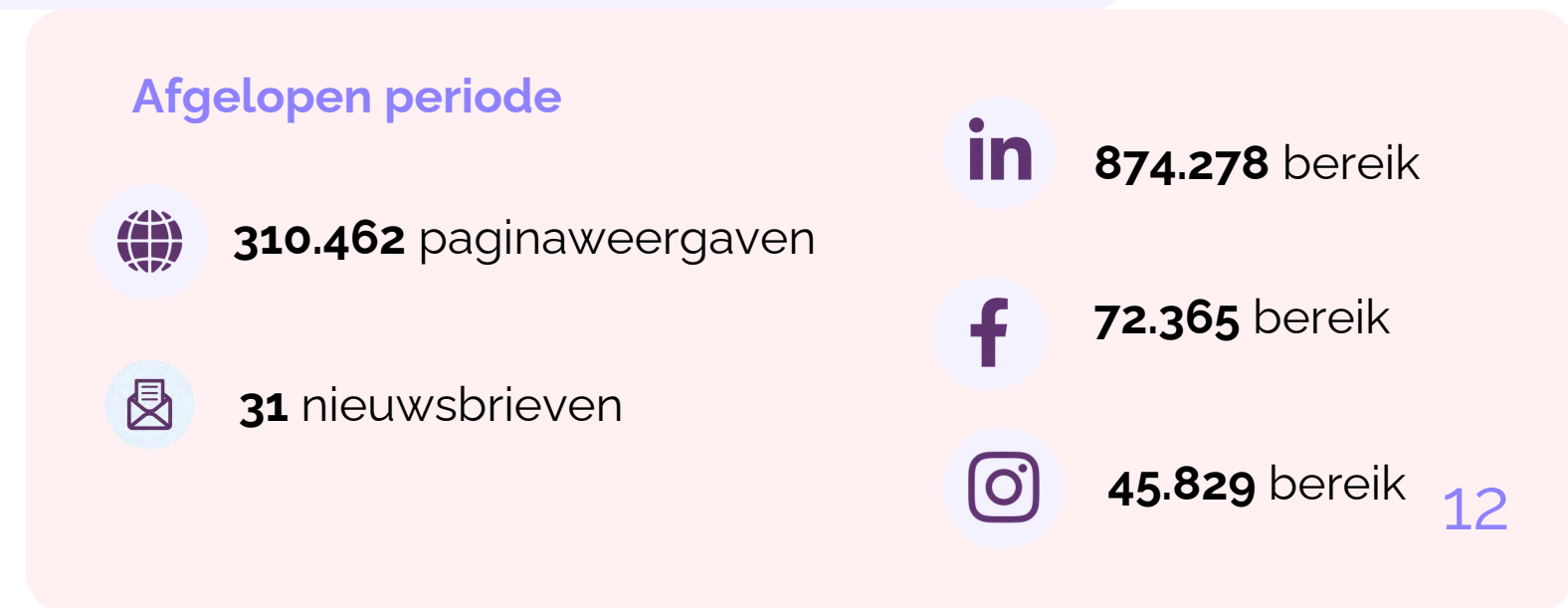
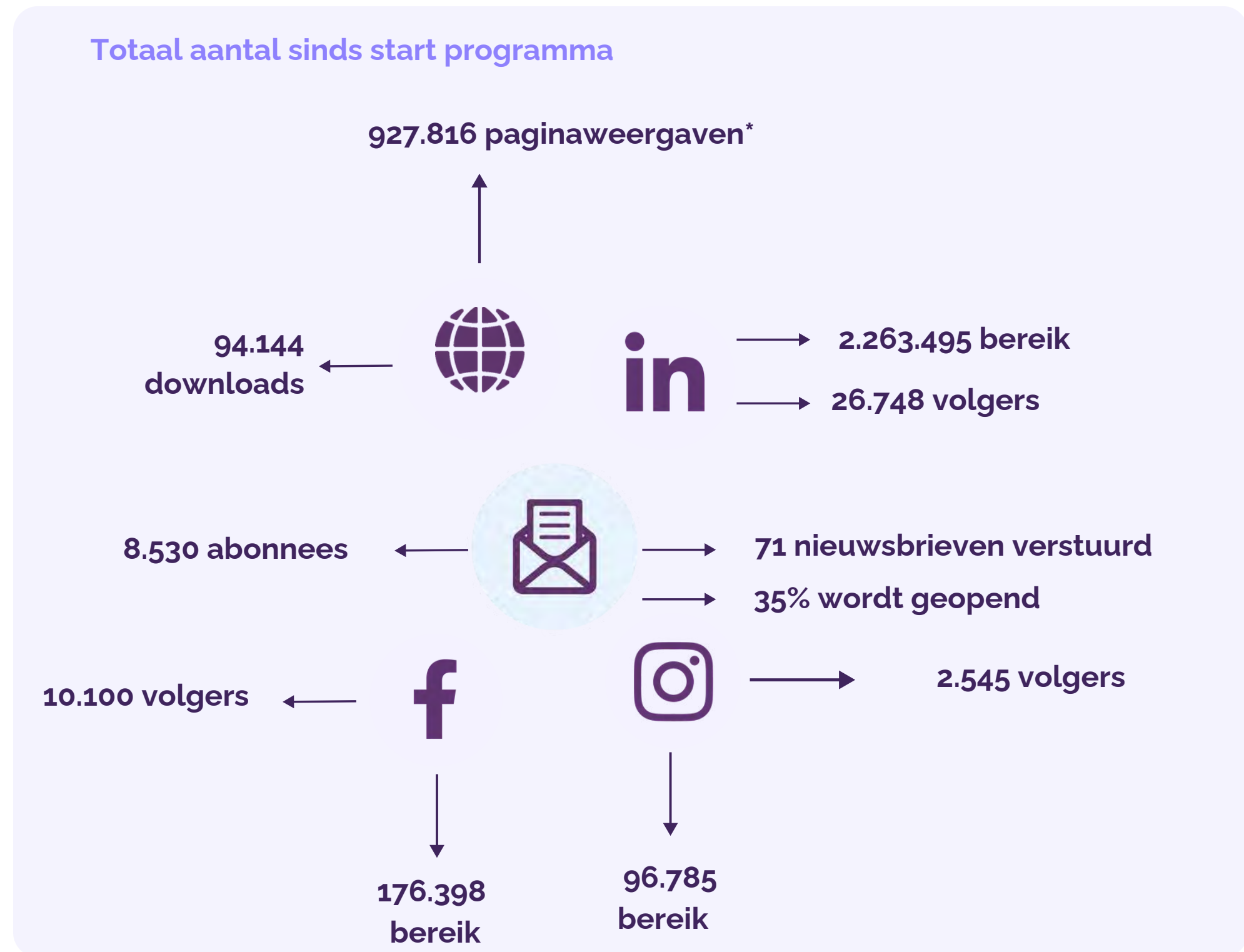
- nieuwe kennisproducten:
 - Praatplaat inzichten van zorgmedewerkers over toekomst
 - ToekomstPraat
 - Onderzoek met Bureauvijftig: behoeften ouderen
- Meest populaire pagina's
 1. Inzichten van zorgmedewerkers voor de toekomst **(1345 keer bezocht)**
 2. ToekomstKompas **(1031 keer bezocht)**
 3. ToekomstPraat **(949 keer bezocht)**

Online kennis verspreiden

De website, social media en de wekelijkse nieuwsbrief van *Waardigheid en trots voor de toekomst* hebben een groot bereik en zijn een krachtig middel om kennis te verspreiden.

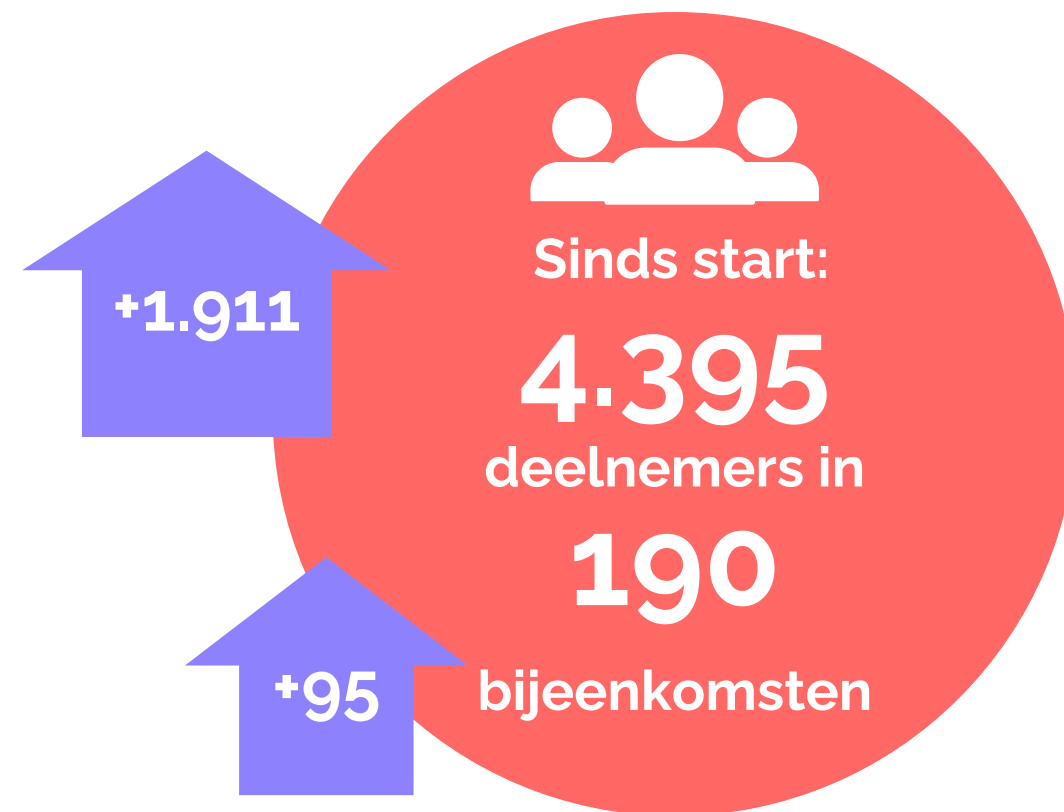
Het online bereik blijft groeien, met name op LinkedIn. Daarnaast is de betrokkenheid op de website nog steeds hoog: **61%** (vergelijkbaar met vorige periode) en is ook het percentage nieuwsbriefabonnees gestegen (**4%**).

*In maart is het cookiebeleid van Vilans veranderd, hierdoor is het aantal paginaweergaven op de website een gemodelleerde benadering.

Bijeenkomsten en webinars

Er zijn bijeenkomsten en webinars op verschillende thema's en voor verschillende doelgroepen georganiseerd. De afgelopen periode waren er 49 algemene bijeenkomsten, en 46 bijeenkomsten vanuit een leergang of LeerDoeDeeltraject.

Voorbeelden van de bijeenkomsten:

- De verandering naar samen zorgen in de praktijk, hoe pak je dat aan?
- Wlz zorg thuis en de samenwerking met 'de buurt'
- Digitaal samenwerken met informele zorg
- Digitale zorg voor VPT in geclusterde woonvormen
- Wlz-zorg thuis en een open gesprek voeren
- Geclusterde woonvormen en de relatie met woningbouwcorporaties
- VPT Bedrijfsvoering
- Inzicht in financiering digitale zorg
- Informatiebijeenkomsten rond W&tt

“De bijeenkomst stimuleerde me in het nadenken over het onderwerp en om hierover met elkaar in discussie gaan. Vooral die 'discussie' met anderen heeft me veel opgeleverd; met elkaar erover praten en ervaringen uitwisselen. Leuke praktische projecten ook gezien! Ik kan met de kennis uit deze bijeenkomst verder bijdragen aan het VPT wonen binnen onze organisatie.”

- Deelnemer webinar -

Leergangen

Vanuit het programma bieden we leergangen aan. Een leergang is een samenhangende reeks sessies over een bepaald thema die in een halfjaar wordt gegeven. Het bestaat uit een basismodule en een reeks verdiepende modules.

De leergang **Langdurende zorg thuis** was afgelopen maanden zo populair dat de inschrijvingen binnen de kortste keren vol zaten. De leergang langdurende zorg thuis bestaat uit een basismodule met 10 verdiepende modules. Er is nu een **e-learning** ontwikkeld om aan de vraag te kunnen voldoen. Deze is ontwikkeld ter vervanging van een deel van de basismodule.

Vanuit het thema **Samenwerken met informele zorg** is in de afgelopen periode een nieuwe leergang ontwikkeld met **2** basismodules en **5** verdiepingsmodules.

De leergang had in totaal **1150** aanmeldingen, verspreid over **7** modules. De leergang voldoet duidelijk aan een behoefte. De basismodules wordt wegens succes herhaald.

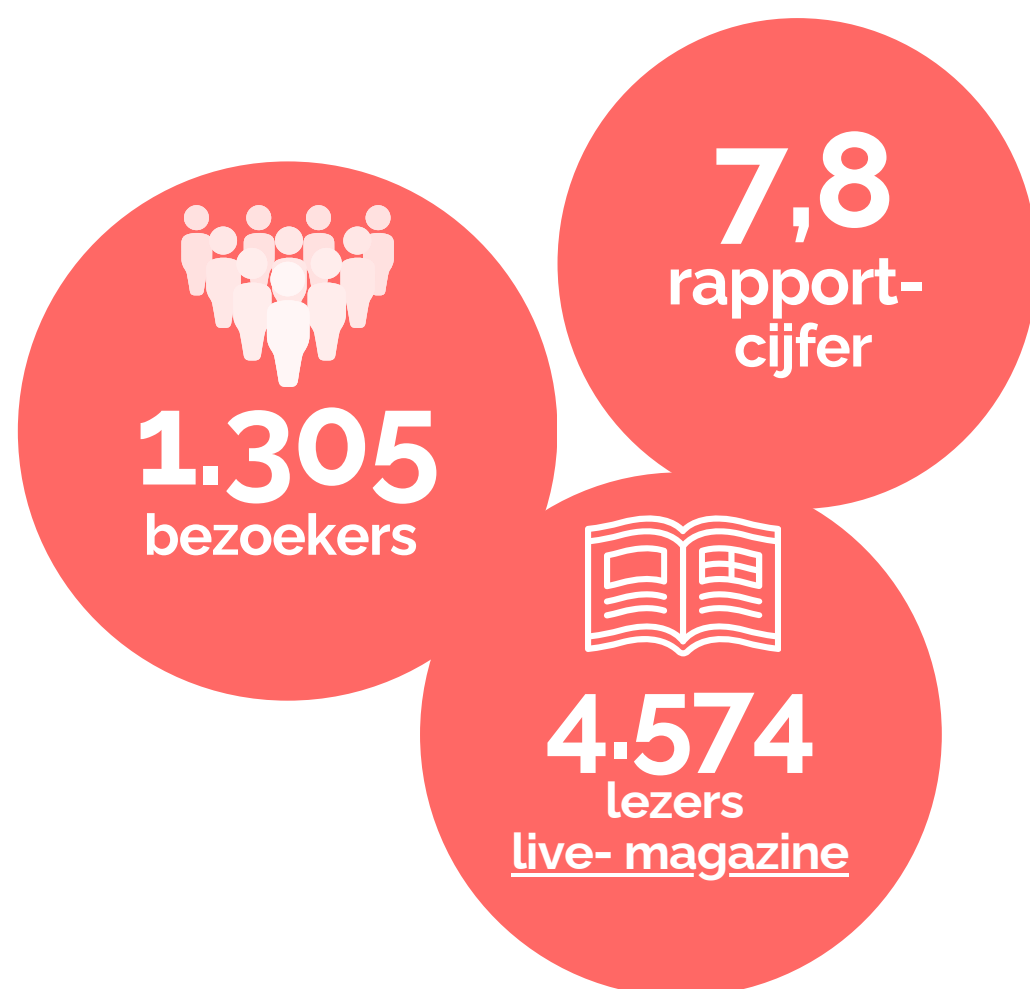

“De module was informatief en gaf een overzicht op wat er allemaal bij komt kijken, het zet je aan 't denken en geeft energie om ermee aan de slag te gaan. We zijn als organisatie voornemens om te groeien en worden geholpen met deze input.”

- Deelnemer leergang Langdurende zorg thuis-

Congres

Op 1 juli 2024 vond het jaarlijkse congres van Waardigheid en trots voor de toekomst plaats, waar 1305 professionals aan deelnamen. De hiernaast genoemde deelsessies werden het beste beoordeeld. Het totale congres werd beoordeeld met een 7,8.

Meest gewaardeerde sessies

- Theater: Samenwerken met familie **8,8**
- Met oog voor elkaars verschillen prettiger samenwerken: een win-win situatie **8,7**
- Goede cliëntvertegenwoordiging: Hier hou je rekening mee **8,3**

“We moeten gaan kijken naar hoe we de zorgtechnologieën beter kunnen implementeren. Ik merk dat alle zorgorganisaties er tegenaan lopen: hoe kun je ervoor zorgen dat zoiets niet in de kast belandt? [...] Daar hebben we vandaag veel handreikingen voor gekregen. Vandaag heb ik veel dingen gehoord waarmee we wat kunnen in onze organisatie.”

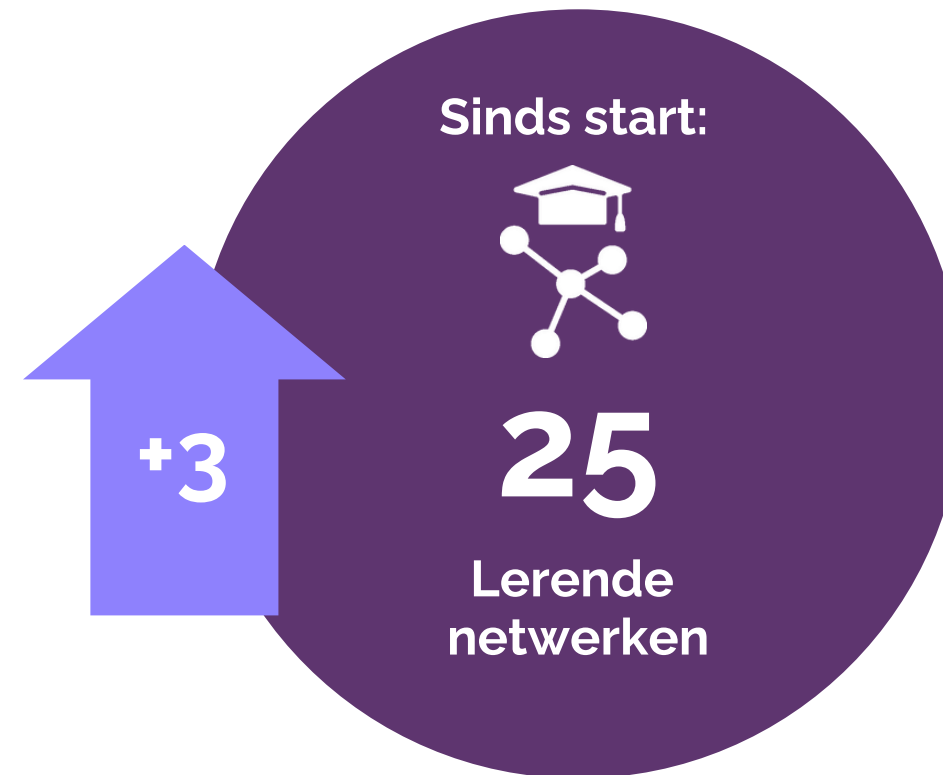
- Deelnemer congres -

Lerende netwerken

In het programma ondersteunen en faciliteren we netwerken voor verschillende doelgroepen op verschillende thema's, waarbij samenwerking en leren van elkaar centraal staan.

Afgelopen periode zijn er **twee lerende netwerken over reablement** gestart met een andere insteek dan de andere lerende netwerken; het programma is meer gestructureerd en de duur van het netwerk is al bepaald (1 jaar).

Er is een **voorlopersnetwerk over informele zorg** gestart. Daarnaast zijn er drie welzijnsnetwerken gefuseerd tot twee netwerken.

Soorten netwerken

- **10 netwerken Werken aan kwaliteit**
 - Kwaliteit voor kwaliteitsverpleegkundigen
- **6 netwerken Langdurende zorg thuis:**
 - 4 voor VPT in de wijk
 - 1 voor VPT geclusterd
 - 1 ambassadeurs netwerk VPT
- **4 netwerken Samenwerken met informele zorg:**
 - 2 voor welzijn netwerken
 - 1 voor vrijwilligers coördinatoren
 - 1 voorlopersnetwerk
- **2 netwerken Arbeidsmarkt: samen anders werken**
 - 1 voor teamcoaches
 - 1 voor kleine zorgorganisaties
- **1 netwerk voor Communicatieadviseurs**

nieuw

nieuw

- **2 netwerken over reablement**

LeerDoeDeeltrajecten

In een LeerDoeDeeltraject gaan organisaties samen in een kleine groep aan de slag met een implementatievraagstuk op een thema. In deze trajecten staan onderling leren én leren van de experts en coaches centraal. Als het nodig is wordt op verschillende niveaus ondersteuning geboden in de dagelijkse praktijk.

Het LeerDoeDeeltraject van Samenwerken met informele zorg is gestart in januari. Afgelopen periode zijn er twee trajecten gestart vanuit Werken aan kwaliteit en Technologie en digitale zorg. De verwachting is dat volgend jaar nieuwe LeerDoeDeeltrajecten zullen starten.

De volgende LeerDoeDeeltrajecten zijn aangeboden

Thema: Samenwerken met informele zorg

“Samenwerken met informele zorg”

- Looptijd: januari - november 2024
- Aantal deelnemende organisaties: 9
- Aantal gegeven bijeenkomsten: 10
- Afsluitend event in november

Thema: Werken aan kwaliteit

“Het Goede gesprek: zingeving in de palliatieve zorg”

- Looptijd: april- november 2024
- Aantal deelnemende organisaties: 8
- Aantal gegeven bijeenkomsten: 6
- Afsluitend mini-symposium in november

Thema: Technologie en digitale zorg

“Slimmer benutten van data uit zorgalarmeringssystemen”

- Looptijd: mei 2024- juni 2025
- Aantal deelnemende organisaties: 11
- Aantal gegeven bijeenkomsten: 4

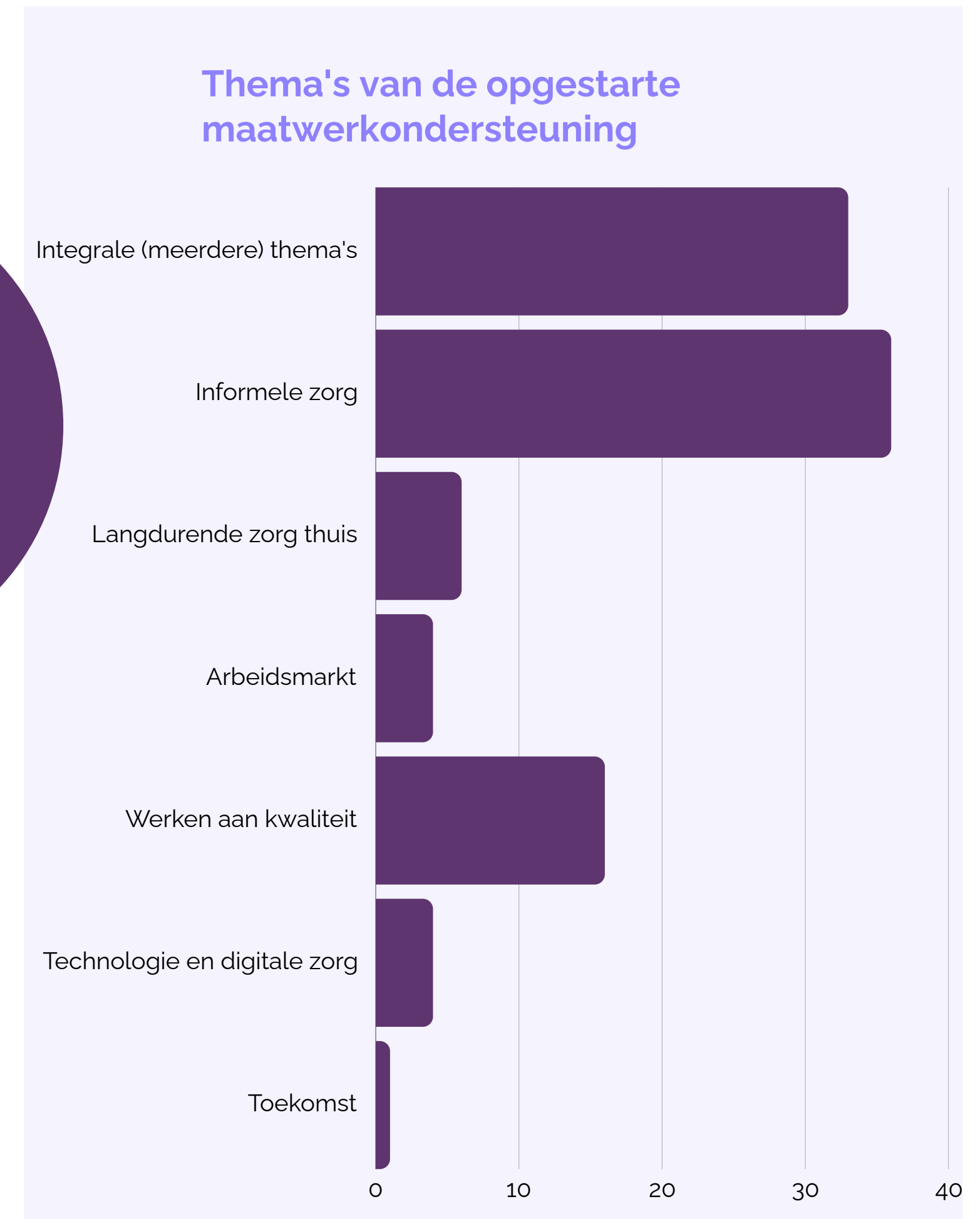
Maatwerkondersteuning

Op verzoek van zorgaanbieders kunnen wij ondersteuning op maat bieden bij vraagstukken van organisaties. Daarbij richten we op ons op de thema's die hiernaast genoemd worden en op onderwerpen die binnen de organisaties zelf spelen.

Tijdens deze maatwerkondersteuning maken we gebruik van kennis en goede voorbeelden, dit doen we vanuit de uitgangspunten van WOZO; "zelf tenzij, thuis tenzij en digitaal tenzij". De afgelopen periode hebben **21** organisaties zich hiervoor aangemeld.

Na aanmelding volgt een intakefase waarin organisaties aangeven aan welke thema's zij willen werken (o.a. door quickscan en gesprekken). Diverse organisaties gaan aan de slag met meerdere thema's tegelijkertijd. De vraagstukken liggen het meest in een combinatie van de volgende thema's:

1. Samenwerken met informele zorg + Arbeidsmarkt: samen anders werken (**7 keer**)
2. Samenwerken met informele zorg + Langdurende zorg thuis (**6 keer**)
3. Samenwerken met informele zorg + Technologie en digitale zorg (**6 keer**)

“Wij staan voor een grote uitdaging. Hoe zorgen we ervoor dat onze langdurige, intramurale zorg toekomstbestendig wordt? Ouderen blijven langer thuis wonen. [...] Met Waardigheid en trots voor de toekomst haal je heel veel ervaring binnen, wat heel fijn is want dan hoeven wij niet het wiel zelf opnieuw uit te vinden. ”

**- 100ste deelnemer
maatwerkondersteuningstraject-**

Beschouwing en vooruitblik

Beschouwing

De periode die deze voortgangsrapportage omvat kenmerkt zich door veel dynamiek in de sector. Als gevolg van verkiezingen, het nieuwe regeerakkoord en de huidige uitwerking daarvan in akkoorden. De thema's van het programma zijn nog even relevant en actueel gebleken en nieuwe ontwikkelingen kunnen goed in het programma worden ingepast. Dat geeft stabiliteit én perspectief voor het programma. We zien dat richtinggevende thema's binnen het programma, zoals Samenwerken met informele zorg, een vlucht hebben genomen. Waarbij andere thema's juist randvoorwaardelijk zijn, zoals Werken aan kwaliteit. We zien dat de thema's juist in hun onderlinge verbinding goed resoneren. Binnen het Kennisdeel van het programma, het themagerichte aanbod voor zorgprofessionals, weten we steeds meer mensen van deze doelgroep te bereiken. Zij waarderen die bijdrage als positief.

In de Maatwerkondersteuning voor zorgorganisaties zien we twee typen trajecten. Enerzijds trajecten waarin organisaties zich aan de hand van één of (steeds vaker) meerdere thema's met een integrale aanpak richten op de toekomst. Anderzijds organisaties die ondersteund worden om hun 'basis op orde' te krijgen op het vlak van kwaliteit.

Inmiddels hebben de eerste tussenevaluaties van de maatwerkondersteuning plaatsgevonden, waarin de meerwaarde van deze ondersteuning bevestigd wordt. In de aanwas van nieuwe organisaties signaleren we wel een afwachtende houding in het licht van de landelijke ontwikkelingen. We anticiperen daarop door andere vormen van ondersteuning, bijvoorbeeld door organisaties in groepsverband te ondersteunen bij het samen leren en implementeren van bewezen oplossingen.

Vooruitblik

De plannen voor 2025 zijn met name gericht op een sterkere verbinding tussen het Kennisdeel (en onderliggende thema's) ten behoeve van zorgprofessionals en het aanbod in Maatwerkondersteuning voor zorgorganisaties. Inhoudelijke aanknopingspunten daarvoor zijn de mogelijkheden die we zien in de verbinding met de sociale basis. Bijvoorbeeld door nadrukkelijker verbinding te leggen met de buurt. Dat vereist vaker een domeinoverstijgende benadering. De komende periode volgen we de ontwikkelingen van de diverse zorgakkoorden met veel interesse; daar zullen we zeker op anticiperen. We kijken ernaar uit om de sector ook in het nieuwe jaar te blijven ondersteunen.

Colofon

Verantwoordelijk voor uitgave

Vilans

Projectsubsidie

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Onderdeel van programma/project

Waardigheid en trots voor de toekomst

Auteurs

Juultje Naber, Diana van Dijk, Babette Beertema en Sander Verschure

Ontwerp

Marleen van Engelen

Contact

Info@waardigheidentrots.nl

Publicatiedatum

november 2024

Disclaimer

Vilans streeft er samen met betrokkenen naar om gebruik te maken van juiste, actuele en beschikbare gegevens in publicaties. Ondanks onze zorgvuldigheid aanvaarden we daar geen aansprakelijkheid voor. Op onze publicaties is de Creative Commons 4.0 licentie van toepassing. Dit betekent dat je onze publicaties mag downloaden, verveelvoudigen en mag verwijzen wanneer de volgende voorwaarden gelden:

- Er sprake is van niet-commerciële doeleinden.
- Je beschrijft dat de publicatie van Vilans is, eventuele auteurs noemt en een URL of hyperlink naar de publicatie plaatst.
- Je de Creative Commons 4.0 licentie vermeldt, inclusief link.

Wil je een onderdeel gebruiken voor een eigen publicatie? Ook dat mag alleen voor niet-commerciële doeleinden en op voorwaarde dat je linkt naar de originele bron en je werk vervolgens onder dezelfde Creative Commons 4.0 licentie deelt.

De Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0 licentie is niet van toepassing op beeldmateriaal, content van derden en op onderdelen waar dit specifiek bij benoemd staat.

Samen werken aan
toekomstbestendige
verpleegzorg.